

SUPERVIZE KAZATELŮ V ČCE

A) Zpráva koordinátora

Tato zpráva navazuje na zprávu předloženou 2. zasedání 34. synodu, která podávala obsáhlejší shrnutí projektu supervize v ČCE od r. 2006.

Tato zpráva se soustředí na shrnutí uplynulého roku v oblasti supervize.

V rámci vzdělávání interních supervizorů ČCE se každý kalendářní rok konají dvě pravidelná setkání podle modulu I a modulu II v lednu a v listopadu. Financována jsou z repartic, řádově ve výši 30 000,- Kč. V lednovém setkání jde zejména o skupinovou supervizi, o reflexi supervizní práce, mapování potřeb supervidovaných, supervizorů i církve jako zadavatele supervize. Podzimní setkání je delší a je soustředěno na jednotlivé specifické oblasti života církve. V uplynulých letech to byly například otázky kolem setkání se smrtí, otázky kolem krize manželství, života farářské rodiny. V roce 2016 se podzimní setkání konalo v Bělči od 6. do 8. listopadu. Lektorem setkání byl PhDr. Milan Kinkor, náplní práce bylo téma moci a mělo osm pracovních bloků. Jádrem setkání bylo teoretické zarámování moci a seznámení se s možnostmi, jak zachovat rovnováhu moci a odpovědnosti při supervizi.

Na toto pravidelné vzdělávání navazoval plán zorganizovat intenzivní kurz B v týmové supervizi. K tomuto kurzu nakonec došlo jen částečně, mj. také protože lektori usoudili, že pro supervizi týmu nemají interní supervizoři ČCE odpovídající vzdělání, na které by týmová supervize mohla navázat. Díky tomu z grantu HEKS ještě zůstává na školení supervizorů 84 200,- Kč. Tyto prostředky jsou vyčleněny k vzdělávání supervizorů a rozvoj supervize v ČCE a jsou rezervou pro rozšířené vzdělávání supervizorů.

Během roku 2016 interní supervizoři poskytli 100 individuálních a 25 skupinových supervizí. Z toho 71 bylo placených. 8 kazatelek a kazatelů požádalo o placení náhrady za absolvovanou supervizi.

V roce 2016 se postupně ukázala potřeba dopracovat Supervizní program ČCE ve smyslu očekávání a požadavků zadavatele supervize, kterým je synod ČCE. Část setkání jsme tedy věnovali promyšlení budoucnosti supervize v ČCE, úpravě pravidel s ohledem na zadavatele supervize a doporučení nového koordinátora supervize ČCE. Koordinátorem supervize ČCE byl od ledna 2017 navržen a synodní radou pověřen bratr Jiří Weinfurter.

Je zřejmé, že bez konkrétní podpory supervize církví, ať ve vedení církve, tak i dalších nadřízených orgánech sborů a kazatelů, nemůže supervizní práce mezi kazateli a dalšími členy církve prospívat.

Součástí tohoto tisku je vedle rozpočtu také návrh na úpravu Supervizního programu ČCE. Podíleli se na něm supervizoři pod vedením lektorů, členové synodní rady a proběhla také konzultace s poradním odborem organizačním a právním synodní rady.

Tento návrh zároveň plní zadání synodu, kdy 2. zasedání 34. synodu usnesením č. 27/3 uložilo synodní radě, aby **pro 3. zasedání 34. synodu připravila návrh na úpravu pravidel supervize, kdy církev bude finančně podporovat i supervizi kazatelů u externích supervizorů.** (Viz odst. 7.1. níže předkládaného návrhu.)

Poradní odbor organizační právní při SR zároveň konstatoval, že kromě úpravy Supervizního programu ČCE je k naplnění tohoto usnesení třeba patřičně upravit též Pravidla celoživotního vzdělávání farářů a jáhnů. Tato úprava je součástí širšího návrhu na změnu těchto pravidel, který je předkládán synodu v samostatném tisku č. 21.

Další materiály, které souvisejí se supervizí (plán kontinuální podpory supervizorů, agenda interního supervizora, směrnice pro supervizi ČCE) lze najít na webových stránkách <http://supervize.evangnet.cz/>.

Za supervizoři ČCE

Lýdie Mamulová, koordinátorka do konce roku 2016

Jiří Weinfurter, stávající koordinátor supervize kazatelů v ČCE

B) Supervizní program ČCE – návrh úpravy

1. Supervizní program ČCE – obecná část

Supervizní program ČCE je jakožto vnitrocírkevní nástroj umožňující supervizi mezi kazateli ČCE se naplňuje ve spolupráci čtyř stran (zadavatel, koordinátor, supervizor a supervidovaný) pod vedením vyškoleného pověřeného pracovníka, interního supervizora ČCE nebo externího supervizora s akreditovaným výcvikem opravňujícím k supervizi. Kazatelům poskytuje prostor pro reflexi práce a hledání odpovědí na otázky související s jejich službou a jejich životem. Supervizní program ČCE poskytuje supervizi v rámci ČCE za přiměřenou cenu. Supervize je součástí celoživotního vzdělávání kazatelů.

Dosavadní odst. 2. Interní supervizor ČCE přečíslován na odst. 4.

2. Zadavatel

- Zadavatelem supervize je povšechný sbor. Za naplňování schváleného zadání je odpovědná synodní rada.
- Od koordinátora supervize synodní rada očekává, že bude systematicky a důsledně pečovat o vzdělávání a dobrou kondici supervizorů, že bude podávat zprávy synodu a informovat členy církve o možnostech, které supervize nabízí. Zpráva koordinátora pro synod nesmí obsahovat údaje, které by mohly vést k identifikaci supervidovaných.
- Od supervizorů synodní rada očekává, že budou svou službu konat odpovědně a svědomitě, že budou zachovávat profesní etiku, že se budou dále vzdělávat a spolupracovat s koordinátorem supervize. Budou zvláště pečovat o prostor bezpečí a důvěry mezi supervidovaným a supervizorem. Supervizor synodní radě nebude podávat o vykonané supervizi žádnou zprávu.
- Synodní rada může uzavřít smlouvu s církvemi z ekumeny týkající se supervize jejich kazatelů interními supervizory ČCE.

Dosavadní odst. 3. Praxe supervize v ČCE přečíslován na odst. 6.

43. Koordinátor pro supervizi v ČCE

43.1. Definice

Koordinátor pro supervizi v ČCE je kazatel či kazatelka (dále jen kazatel) interní supervizor Českobratrské církve evangelické, který absolvoval akreditovaný výcvik odborný kurz o supervizi (pod záštitou ČIS), nebo jiný kurz opravňující k vykonávání supervize v pomáhajících profesích garantovaný akreditovanými společnostmi a je povolán, aby koordinoval poskytování supervize v rámci supervizního programu ČCE.

43.2. Povolání koordinátora pro supervizi v ČCE

- Koordinátora pro supervizi povolává a odvolává synodní rada ČCE.
- O povolání k práci koordinátora pro supervizi v rámci ČCE vydává synodní rada koordinátorovi pisemné potvrzení potvzovací dekret.
- Koordinátor pro supervizi je povolán na dobu určitou.

43.3. Rámcový rozsah práce

Koordinátor pro supervizi v ČCE:

- koordinuje práci interních supervizorů ČCE a poskytování supervize všeobecně,
- svolává setkání zástupců zadavatele, interních supervizorů a supervidovaných k vyhodnocení a naplňování Supervizního programu ČCE,
- zajišťuje/koordinuje/připravuje/koncipuje další vzdělávání interních supervizorů podle Plánu kontinuální podpory a vzdělávání interních supervizorů ČCE,
- eviduje účastníky supervize a předává informace o poskytování supervize Komisi pro
- celoživotní vzdělávání kazatelů,
- spolupracuje s Komisí pro vikariát při poskytování supervize vikářům ČCE,
- podporuje spolupráci s komunitou supervizorů v České republice i v cizině,
- pracuje na propagaci supervize v ČCE,
- podílí se na zajišťování finančních zdrojů pro supervizi v ČCE,
- pověřuje supervizory jednotlivými úkoly v rámci své náplně práce a koordinuje jejich

- pracovní smlouvy se synodní radou,
- poskytuje supervizi.

24. Interní supervizor ČCE

24.1. Definice

Interní supervizor ČCE je zpravidla kazatel či kazatelka (dále jen kazatel) Českobratrské církve evangelické, který absolvoval výcvik v odborný kurz o supervizi (pod záštitou ČIS), nebo jiný akreditovaný výcvik kurz opravňující k vykonávání supervize ~~v pomáhajících profesích~~ garantovaný akreditovanými společnostmi a je povolán, aby poskytoval supervizi v rámci ČCE. Povolání za interního supervizora není primárně vázáno na zaměstnanecký poměr v ČCE (platí ale ustanovení v bodu 24.2).

24.2. Povolání interního supervizora

- Interního supervizora povolává a odvolává synodní rada na základě doporučení koordinátora pro supervizi v ČCE.
- O povolání k supervizi v rámci ČCE vydává synodní rada internímu supervizorovi písemné potvrzení.
- Interní supervizor je povolán na dobu určitou.
- Interní supervizor pracuje v součinnosti s koordinátorem pro supervizi v ČCE.

Dosavadní odst. 5. Financování supervize přečíslován na odst. 7.

5. Supervidovaný

- Supervidovaný je kazatel, ale i další profesionální či dobrovolný pracovník církve (např. pastorační pracovník, presbyter, člen poradního odboru nebo různých církevních komisí a správních orgánů).
- Supervidovaný využíváním supervize projevuje motivovanost, otevřenost, zájem a ochotu k sebereflexi vlastní práce. Supervidovaný pravidelnou supervizí přispívá ke zkvalitnění své práce.
- Supervidovaný kazatel (případně pastorační pracovník) není povinen o své supervizi informovat nadřízené, ale má právo jednou ročně požádat o náhradu nákladů na supervizi v rámci Supervizního programu ČCE.

36. Praxe supervize v ČCE

- Interní supervizoři ve spolupráci s koordinátorem pro supervizi v ČCE poskytují pravidelnou supervizi kazatelům a ~~podle potřeby~~ dalším členům církve (podle bodu 5).
- Interní supervizor ČCE poskytuje: a) individuální supervizi – interní supervizor ČCE je k dispozici k individuálnímu superviznímu setkání, interní supervize probíhá na žádost supervidovaného; b) skupinovou supervizi – pod vedením interního supervizora ČCE jsou vypisovány termíny jednotlivých skupinových supervizních setkání; c) supervize týmu – interní supervizor, který absolvoval příslušné vzdělání, poskytuje na požádání supervizi staršovstvům a jiným pracovním skupinám (jiným týmům působícím v církvi).
- Oznámení o konání supervizní skupiny je součástí informativní části celocírkevní nebo seniorátní zásilky, plán supervizních setkání je zveřejněn na <http://supervize.evangelnet.cz>.
- Přehled vykonaných supervizních hodin vykazují interní supervizoři dvakrát ročně koordinátorovi pro supervizi v ČCE.

57. Financování supervize

57.1. Financování v rámci ČCE

- Supervize hospodaří v rámci ČCE na samostatném účetním i bankovním účtu.
- Práce koordinátora pro supervizi a interních supervizorů ČCE je hrazena hodinovou sazbou podle rozhodnutí synodní rady ČCE. ČCE s nimi uzavírá DPP.
- Koordinátor pro supervizi vykazuje práci měsíčně, interní supervizoři pololetně (červen, prosinec).
- Finanční prostředky pro hospodaření supervize se ~~sbírají~~ skládají z těchto zdrojů:
 - i. celocírkevní repartice (podle rozhodnutí synodu)
 - ii. úhrady za supervize
 - iii. granty a dotace
 - iv. dary

- Finanční prostředky z hospodaření supervize jsou určeny pouze na tyto výdaje (pokud není účelovou dotací nebo pravidly případného grantu stanoveno jinak)
 - i. odměny koordinátora a interních supervizorů (včetně cestovních náhrad)
 - ii. vzdělávání **a supervize** interních supervizorů
 - iii. refundace úhrad za přijatou supervizi
 - iv. speciální poradenství a konzultace odborných externistů
 - v. administrativa projektu včetně prezentace a propagace
 - vi. spolupráce se širší komunitou supervizorů**
- V rámci hospodaření supervize je zřízen supervizní fond, který je naplňován úhradami za supervizi, **příspěvkem zadavatele**, popřípadě granty a dotacemi.
- Každý supervidovaný **kazatel a pastorační pracovník** má možnost **jednou ročně** požádat o proplacení 75% nákladů na supervizi v rámci supervizního programu ČCE ~~jednou ročně~~. **Obdobně mohou kazatelé a pastorační pracovníci požádat o náhradu prokázaných nákladů na externí supervizi ve výši adekvátního příspěvku poskytovaného v rámci interní supervize.** O žádosti podávané prostřednictvím koordinátora pro supervizi rozhoduje synodní rada ČCE.

57.2. Financování supervize pro kazatele z jiných církví

- Kazatelé jiných křesťanských církví, kteří požádají o supervizi interní supervizory ČCE, uhradí hodinu supervize podle dohody, kterou jednotlivé církve s ČCE uzavřou.
- Kazatelé církví, které nemají smlouvu s ČCE, uhradí hodinu supervize za obvyklou cenu pro jiné křesťanské církve podle rozhodnutí synodní rady. Supervizor určenou sumu odevzdá podle směrnice pro supervizi ČCE do supervizního fondu.
- Supervizorům bude za supervizi proplacena obvyklá částka za supervizi v ČCE ze supervizního fondu.
- **Finanční rozdíl mezi platbou supervidovaného a částkou proplacenou supervizorovi zůstane v supervizním fondu jako dar.**

C) Přehled hospodaření za rok 2016 a rozpočet pro rok 2017

Fond supervize (707)	ROZPOČET 2016	SKUTEČNOST 2016	ROZPOČET 2017
Příjmy			
ČCE - příspěvek z celocírkevních repartic	165 000	165 000	165 000
Supervize - odměna supervizorů = příjem z udělených supervizí	40 000	9 300	20 000
Celkem	205 000	174 300	185 000
Výdaje			
A) Koordinátor a jím delegovaný supervizor	80 000	79 200	80 000
B) Vzdělávání supervizorů a lektorské honoráře	130 000	37 800	30 000
C) Ubytování - příspěvek	0	0	5 000
D) Vikariát - hodiny supervize pro vikáře	0	0	0
E) Supervizoři - plat	40 000	9 300	20 000
F) Příspěvkový fond za supervizi	46 000	12 350	35 000
G) Informační kampaň - plakáty, pozvánky	0	0	3 000
H) Konference	0	0	0
I) Cestovné (na kurzy a setkání - povinné vzdělávání supervizorů)	6 000	6 853	7 000
J) Nepředpokládané výdaje - administrativní, bankovní poplatky, překlady, příspěvky na literaturu	3 000	2 374	5 000
Celkem	305 000	147 877	185 000

Pozn.: součástí fondu supervize je část grantu od HEKS, který byl určen na vzdělávání supervizorů a rozvoj supervize v ČCE a jehož zůstatek je nyní 84 200,- Kč.

Vysvětlivky k obsahu výdajových položek:

A) – Koordinace práce interních supervizorů a supervize obecně, administrace evidenčních listů supervizorů a žádosti kazatelů o náhrady, zpráva projektu supervize v ČCE, korespondence, zprávy pro synod, organizace vzdělávání supervizorů podle Plánu kontinuální podpory a vzdělávání interních supervizorů ČCE, spolupráce s komisí pro vikariát.

Příprava a organizace kurzů pro supervizory a faráře, zpracování zápisů ze setkání, koordinace úprav pravidel supervize ČCE, webové stránky, korespondence, částečné vedení účetnictví, rozpočty, propagace supervize, zajišťování finančních zdrojů pro supervizi v ČCE.

D) – Od roku 2016 se supervize vikářů ze supervizního fondu nehradí, hradí se z fondu vikariátu.

E) – Výdělek supervizorů za supervizi kazatelů, koordinátor peníze odvádí do fondu supervize, ze kterého jsou supervizorům vyplaceny ve mzdě (200,- Kč/hod. za individuální a 50,- Kč/hod. od jednotlivce ve skupině)

F) – Pro kazatele (75%), pro supervizory (100%). Supervidovaní kazatelé a pastorační pracovníci mohou koncem kalendářního roku požádat o 75% náhrady za sumu vydanou na supervizi (viz Supervizní program ČCE); supervizoři mohou požádat o 100 % náhrady za supervizi supervize (podle možnosti 2 hodiny ročně), vzhledem k tomu, že přijímaná supervize je pro interní supervizory součástí jejich průběžného odborného vzdělávání.

D) Návrh usnesení

Synodní rada předkládá synodu následující návrh usnesení:

- 1. Synod bere na vědomí zprávu koordinátora supervize v ČCE předloženou v tisku č. 6.*
- 2. Synod schvaluje Supervizní program ČCE ve znění předloženém v tisku č. 6 na str. 2–4.*
- 3. Synod stanovuje příspěvek z celocírkevních repartic do supervizního fondu pro rok 2018 ve výši 165 000,- Kč.*